

**Ontwerp
Begroting 2016
en
Meerjarenraming
2017 - 2019**

Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden

Postbus 528
3300 AM Dordrecht

Kamerlingh Onnesweg 1
3316 GK Dordrecht

Telefoon 078 – 6525911
Fax 078 – 6181800

Email: info@drechtwerk.nl
Website: www.drechtwerk.nl

27 Mei 2015

Inhoud

1	Voorwoord begroting 2016 en meerjarenraming	3
	A. Beleidsbegroting 2016	5
	Programmaplan	5
1	De Paragrafen	8
	1.1 Weerstandsvermogen	8
	1.2 Risicoparagraaf	8
	1.3 Onderhoud kapitaalgoederen	9
	1.4 Financiering	9
	1.4.1 Kasgeldnormering	9
	1.4.3 Renterisiconormering	9
	1.5 Bedrijfsvoering	10
	1.6 verbonden partijen	10
	1.6.2 Gemeenten	10
1.	Toelichting op resultatenrekening 2016 en meerjarenraming 2017 - 2019	13
	1.1 Aantal SW-medewerkers in Fte's	13
	1.2 Omzet, kosten op order, TW:	13
	1.4 Overige opbrengsten	13
	1.5 Doorbelaste kosten	14
	1.6 Salarissen niet-subsidiabel	14
	1.7 Overige personeelskosten	14
	1.8 Algemene kosten	14
	1.9 Subsidieresultaat	16
	1.10 Deelnemingen	16
	1.11 Buitengewone baten & lasten	16
	1.12 Incidentele lasten	16
	2.1 Programmabegroting over begrotingsjaar 2014	17
	2.2 Toelichting op de geconsolideerde programmabegroting Drechtwerk	18

2.3	<i>Gemeentelijke bijdrage</i>	Fout! Bladwijzer niet gedefinieerd.
2.4	<i>Meerjarenraming 2015 - 2017</i>	22
3.1	<i>Bijlage Balans 2014</i>	22

1 Voorwoord begroting 2016 en meerjarenraming

Voor u ligt de "beleidsarme" primaire begroting. Primair omdat er nog een actualisatie zal volgen in de loop van 2015. Beleidsarm omdat de ontwikkelingen in het kader van de transitie van Drechtwerk volop lopen en nog niet kunnen worden vertaald in een begroting die eind mei wordt opgesteld. De primaire begroting wordt voor een belangrijk deel gemaakt om aan de wettelijke termijnen te kunnen voldoen die voor een gemeenschappelijke regeling vroeger in het jaar liggen dan voor gemeenten. Om voor het Algemeen bestuur en de deelnemende gemeenten (en andere belangstellenden) een zo goed mogelijk beeld te geven voor 2016 zal, zodra meer bekend is qua transitie en effecten op (de begroting) 2016 e.v., een actuele begroting worden opgesteld. Mogelijk zelfs, gezien de ingezette transitie, een laatste begroting voor Drechtwerk zoals we dat nu kennen. Ondanks de onzekerheden die deze begroting in het licht van genoemde ontwikkelingen nog bevat geeft ze in financiële zin een redelijk beeld omdat ze mede de financiële kaders vormt voor de lopende transities.

In de voorliggende primaire begroting zijn dus niet verwerkt de effecten van (gedeeltelijke) verkoop van bedrijfsonderdelen of te vormen Social Joint Ventures met private partners. *Wel is conform de reeds genomen besluitvorming Drechtsteden Actief binnen deze begroting afzonderlijk gepresenteerd (in plaats van zoals voorheen als integraal onderdeel van de holding/gemeenschappelijke regeling). <<NB nog niet in deze ambtelijke conceptversie. Wordt nog getracht voor de AB-versie. Is per definitie budgettair neutraal>>.* Daarnaast is de belangrijkste wijziging de verwerking van de besluiten rond de huisvesting. In 2016 zal de zogenaamde oudbouw niet meer worden gebruikt maar DWGroen en AssemblyPartner elders zijn gehuisvest, zo mogelijk in lijn met de ontwikkelingen van de verkoop of vorming Social Venture daarvan. Van de nu gehuurde zogenaamde nieuwbouw wordt Drechtwerk dan eigenaar. Deze effecten zijn (ondanks hogere historische onderhoudskosten van de voormalige eigenaar) nu conform de businesscase bij de besluitvorming verwerkt en zullen nadat er helderheid is over vervangende huisvesting geactualiseerd worden. Daarnaast zijn vanzelfsprekend de budgetten geactualiseerd waarvan de bijdrage uit het Participatiebudget (de voormalige rijkssubsidie WSW) de belangrijkste is maar ook de ontwikkelingen van de te realiseren omzetten van verschillende bedrijfsonderdelen en de effecten daarvan op de bedrijfsresultaten.

Daarmee blijven de belangrijke ontwikkelingen in het licht van de transitie van Drechtwerk nog in het verschiet liggen. Deze ontwikkelingen krijgen voor een belangrijk deel in 2015 hun vorm en zullen per of in 2016 grotendeels gerealiseerd worden. Volledigheidshalve wordt kort de ingezette transitie geschetst:

Voornoemde beleidsontwikkelingen hebben er toe geleid dat voor de verschillende bedrijven is bezien hoe die daar het best op kunnen aansluiten.

In het verlengde van het geformuleerde beleid in de regio rond de Participatiewet is voor de verschillende BV's van Drechtwerk de lijn bepaald die dichter naar het werk cq naar de markt te brengen en te versterken door samenwerkingen met de markt. Voor Drechtwerk Groen en voor FrisFacilitair is besloten op zoek te gaan naar partners om een in een zogenaamde "Social Joint Venture" vanuit gezamenlijk eigendom, verantwoordelijkheid en inbreng de werkgelegenheid voor de (bestaande en nieuwe) doelgroep te borgen en zo mogelijk uit te breiden. Gezien de aard van de activiteiten en de markt is voor Assembly Partner ingezet op een mogelijke overname door een marktpartij. Voor Drechtwerk diversiteit is in 2014 besloten dat dat als zelfstandig onderdeel onvoldoende levensvatbaar is en wordt afgebouwd waarbij behoud van werkgelegenheid voor betrokkenen wordt gewaarborgd. Deze trajecten lopen inmiddels conform planning.

Drechtsteden Actief wordt geleidelijk, in lijn met het regionaal beleid, omgevormd naar een participatiebedrijf. Daarin vindt verbreding van de dienstverlening plaats naar bijvoorbeeld participatieplekken maar ook diensten en samenwerkingen voor en met zorgpartners of onderwijs. Een

en ander in goede afstemming met en aansluitend op het aanbod van de (andere) lokale participatiebedrijven. Daarmee wordt zowel de continuïteit gewaarborgd voor het krimpende aantal SW-collega's als is een aanvullende faciliteit beschikbaar in de regio als overloop en achtervang voor participatieplekken of voor activiteiten die een infrastructuur vereisen zoals die binnen Drechtwerk beschikbaar is. Mede in het verlengde van de transitie van de andere bedrijven zal daarna bezien kunnen worden hoe DSA juridisch wordt of blijft vormgegeven.

Vanuit voornoemde ontwikkelingen zullen gaandeweg de effecten voor de stafdiensten zichtbaar worden. Mede afhankelijk van welke onderdelen al dan niet mee zullen gaan in de transitie van de verschillende bedrijfsonderdelen zal bezien worden of en in welke mate er nog sprake zal zijn van integratie van resterende onderdelen bij de GR Drechtsteden. In ieder geval zal voor de bestaande (SW-)medewerkers Drechtwerk als werkgever in stand blijven. Ook daarvan wordt de ophanging na helderheid over voornoemde ontwikkelingen bezien.

In alle voornoemde transitie staat structureel behoud van werk voor de huidige en toekomstige doelgroepen voorop en vormen de huidige gemeentelijke bijdragen het maximale kader.

Vornoemde ontwikkelingen zullen in het najaar worden vertaald in een geactualiseerde begroting. In dat licht zijn de tekstuele onderdelen van voorliggende de primaire begroting op onderdelen ook beperkt gehouden.

Te opzichte van de geactualiseerde begroting 2015 wordt in de voorliggende primaire begroting 2016 het negatieve bedrijfsresultaat met € 1,6 miljoen positiever.

De afwijking ten opzichte van de geactualiseerde begroting 2015 is op hoofdlijnen als volgt te verklaren:

a	+€ 0,9 miljoen	Verbetering subsidieresultaat als gevolg van bijstelling subsidie-inkomsten als gevolg van bijgestelde rijksbudgetten en eind 2014 extra opgenomen SW-ers van buiten de Drechtsteden.
b	+€ 0,4 miljoen	Per saldo positief effect huisvestingstransactie (In dat jaar. Verder oplopend)
c	- € 0,1 miljoen	Tariefsaanpassing Aldipro conform AB-besluit begin 2015
d	+€ 0,14 miljoen	Omzet nieuwe doelgroepen DrechtstedenActief
e	- € 0,12 miljoen	Omzetderving grote afnemer, deels te compenseren met nieuwe omzet
f	+€ 0,1 miljoen	Afloop afschrijvingen
g	+€ 0,3 miljoen	overige verschillen per saldo (w.o. lagere vervoerskosten etc.)
	+€ 1,6 miljoen	Totaal

Dat resulteert, in afwachting van genoemde actualisatie, <<en onder voorbehoud van besluitvorming AB>> in een lagere gemeentelijke bijdrage van € 3, 1 miljoen ten opzichte van voorheen € 4,7 miljoen.

Walter H. Bak QC/AC MBA
Algemeen Directeur

A. Beleidsbegroting 2016

In het Besluit Begroting en Verantwoording provincies en gemeenten (hierna te noemen BBV) wordt voorgeschreven dat de begroting bestaat uit twee delen, te weten de beleidsbegroting en de financiële begroting. Daarbij is nader gedefinieerd dat de beleidsbegroting bestaat uit het programmaplan en de paragrafen.

Zoals uit de financiële begroting zal blijken, zijn een aantal paragrafen binnen Drechtwerk niet aan de orde, te weten de paragraaf lokale heffingen, de paragraaf betreffende het onderhoud kapitaalgoederen voor zover het wegen, riolering, water en groen betreft en de paragraaf betreffende het grondbeleid. De overige paragrafen zijn bij Drechtwerk wel van toepassing.

Programmaplan

Drechtwerk is de dienstverlener van de Drechtsteden in het ontwikkelen en ondersteunen naar werk voor mensen met een beperking of afstand tot de arbeidsmarkt. Met een praktische, resultaatgerichte instelling is de doelstelling dat zoveel mogelijk mensen worden begeleid om in het reguliere bedrijfsleven arbeidsplaatsen in te vullen. De voormalige detacheringsactiviteiten zijn vanaf 2015 bij de Sociale Dienst Drechtsteden ondergebracht.

Drechtwerk organiseert (werk)plekken voor mensen waarvoor geen plekken te realiseren zijn op de reguliere arbeidsmarkt. Deels in zo marktconform mogelijke dochterorganisaties FrisFacilitair (Schoonmaak-, Schilders- en Wasserij-activiteiten), Assembly Partners (elektronica en assamblage), DrechtwerkGroen (groenbeheer, aanleg, onderhoud en interieurbepanting) en DrechtwerkDiversiteit (horeca en catering). Voor deze bedrijven zijn we in gesprek met marktpartijen om deze activiteiten met of door hen uit te gaan laten voeren zoals in het voorwoord uitvoeriger beschreven.

Daarnaast is ons voormalige Leerbedrijf inmiddels onder de naam Drechtsteden Actief (DSA) actief. DSA opereert als een "zelfstandig" Participatiebedrijf voor alle doelgroepen uit de Participatiewet. Een en ander in goede afstemming met en aansluitend op het aanbod van de (andere) lokale participatiebedrijven. Buiten de medewerkers met een WSW achtergrond zijn er diverse doelgroepen actief zoals: Participanten, Dagbesteders, Wajongers, medewerkers vanuit Baanbrekend Drechtsteden die tijdelijk geen werk hebben. Mede in het verlange van de transitie van de andere bedrijven zal daarna bezien kunnen worden hoe DSA juridisch wordt of blijft vormgegeven.

De belangrijkste ontwikkelingen bij de dochter ondernemingen in 2016;

Drechtstedenactief

- Instroom. participatie en ontwikkelingsmogelijkheden te bieden voor een brede doelgroep
- Verder invulling geven aan de ingezette koers om als zelfstandig Participatiebedrijf te opereren in het netwerk van lokale participatiebedrijven.
- Zich verder richten op samenwerking met diverse zorgaanbieders, Sociale Dienst, UWV, onderwijsinstellingen en bedrijfsleven.
- Voldoende omzet te genereren om de infrastructuur in stand te kunnen houden die benodigd is voor de zittende (en nieuwe) doelgroep(en).

Frisfacilitair

- De beoogde start van de nieuw te vormen Social Joint Venture.
- Onverminderde focus op de markt van bedrijven, gemeentes en overheidsinstellingen. Corebusiness schoonmaakonderhoud, glasbewassing, bedrijfsdiensten, wasserijdiensten.
- Afhankelijk van de uitkomst van de vorming van een Social Joint Venture zal mogelijk de positionering van de schildersdiensten moeten worden bezien.
- Blijven ontwikkelen wat de markt vraagt en veranderingen die zich voordoen.
- Instroom en ontwikkelingsmogelijkheden te bieden voor een brede doelgroep

Assembly Partners

-
- De beoogde start vanuit een setting met een nieuwe eigenaar.
- De nieuwe huisvesting
- Instroom en ontwikkelingsmogelijkheden te bieden voor een brede doelgroep
- Extra commerciële activiteiten te verrichten voor omzetbehoud en en groei alsmede diversificatie omzet klanten.

DrechtwerkGroen

- De beoogde start van de nieuw te vormen Social Joint Venture.
- Verdere optimalisatie na verhuizing.
- Versterken van het niveau lager kader
- Instroom vanuit de Participatiewet, als gevolg van natuurlijke uitstroom SW
- Dalende omzetontwikkeling bij gemeenten herstellen of compenseren.

DrechtwerkDiversiteit

- de focus ligt op het uitdienen en daarna, met behoud van werkgelegenheid, overdragen van het contract op de locatie bij Bellissimo (Leerpark)
- Overdracht van de activiteiten (en mensen) van de bedrijfskantine van Drechtwerk
- de directie stelt zich als doel op het in andere vormen behouden van en uitbreiden van het aantal werkplekken voor de doelgroep vanuit de Participatiewet
- Eind 2016 zal de Diversiteit BV in de huidige hoedanigheid zijn opgeheven

De organisatie

(Volgt in definitieve versie AB!)

1 De Paragrafen

1.1 Weerstandsvermogen

Staat van reserves

(Volgt in definitieve versie AB!)

1.2 Risicoparagraaf

Drechtwerk heeft geen weerstandsvermogen. Het bestuur heeft er bewust voor gekozen om geen weerstandsvermogen te creëren bij de GR mede vanuit het perspectief dat de deelnemende gemeenten als eigenaren volledig risicodragend zijn. Navolgend worden de belangrijkste risico's gededd.:

- Rijkssubsidie SW (vanaf 1-1-2008 gemeentelijke subsidie SW); De subsidie SW is de belangrijkste inkomstenbron van Drechtwerk. Wijziging in de bekostigingssystematiek kan gevolgen hebben voor de omvang van de subsidie SW, d.w.z. dat het ministerie de hoogte van de subsidie per SE bepaald. Elke euro subsidie veroorzaakt een gelijke mutatie in het tekort zowel positief als negatief.
- Loonkosten SW; Het niet of onvoldoende compenseren van hogere loonkosten voortvloeiend uit de nieuw, af te sluiten, Cao's en/of hogere werkgeverslasten zoals pensioenlasten zal het subsidietekort verder doen oplopen. Indien 1% niet gecompenseerd wordt betekent dit een resultaatverslechtering van € 400.000. Aangezien er op dit moment geen sprake is van een nieuwe cao en die vanuit de VNG ook niet in het verschiet lijkt te liggen hebben we in de voorliggende begroting geen rekening gehouden met hogere loonkosten in dat kader.
- Overige loonkosten: Rekening is gehouden met 1% cao-verhoging en 1,50% verhoging voor werkgeverspremies sociale lasten en pensioen. Afhankelijk van de cao-ontwikkelingen kan dit anders uitpakken.
- Ziekteverzuim; De realiteit over 2014 geeft een ziekteverzuim van 12,5%. De toegevoegde waarde is gebaseerd op 12,0% ziekteverzuim. Indien het ziekteverzuim 1% hoger uitvalt betekent dit per procentafwijking t.o.v. 12,0% een potentieel extra tekort van 0.3 miljoen (50% van de 300.000 verloren uren x € 20,--)
- Leegstand en boekwaarderisico Kassencomplex 's-Gravendeel; Dit complex wordt momenteel met verlies verhuurd omdat verkoop gezien de markt niet realistische en/of te nadelig is. De huur wordt jaarlijks verlengd maar bij eventuele beëindiging van de huidige huurder is verdere verhuur niet vanzelfsprekend. Daarnaast zijn we bezig met ruimte voor ruimte; het afgelopen decennium geeft de provincie Zuid-Holland de voorkeur aan clustering van meerdere kassenbedrijven. De verplaatsing van het kassencomplex in cluster geeft Drechtwerk kans op circa 6 woningen met een opbrengstwaarde van € 1,5 miljoen (bron: L.T.O.). Dit betekent een mogelijk verlies op de boekwaarde van het Kassencomplex in 's-Gravendeel, waarmee rekening is gehouden in de waardering. Momenteel is het complex verhuurd voor € 100.000 per jaar. Wij sturen erop deze situatie van verhuur nog een aantal jaren te laten voortduren.
- Kamerlingh Onnesweg 1; onvoorziene benodigde maatregelen om te voldoen aan wet en regelgeving kunnen impact hebben op het exploitatieresultaat.
- Risico's transitie: De opstart en continuïteitsrisico's van de in 2016 startende Social Joint Ventures voor het huidige DWGroen en FrisFacilitair alsmede van de (detacheringen in) het dan beoogd verkochte AssemblyPartner. Overigens kan dat ook beter dan verwacht uitpakken.
- Huisvesting: Gezien de nieuwe huisvesting voor verschillende bedrijfsonderdelen in 2016 en het eigendom van het resterende pand op de hoofdlocatie zal in de loop van 2016 helderder

worden of de uitgangspunten en ramingen in de businesscase houdbaar zijn danwel in positieve of negatieve zin bijstelling vragen.

Het weerstandsvermogen is niet voldoende om de hierboven genoemde risico's te dekken als ze zich voordoen. Eventuele kosten van zich voordoende risico's zullen dan ten laste van de jaarrekening, en daarmee indirect ten laste van de deelnemende gemeenten.

1.3 Onderhoud kapitaalgoederen

Onder kapitaalgoederen wordt verstaan: de in eigendom verkregen terreinen, gebouwen en installaties. Hieronder vallen de volgende locaties:

- Het onderkomen Bakestein in Zwijndrecht;
- Het onderkomen de Gorzen in Ridderkerk; Vanaf 2015 wordt het onderkomen verhuurd.
- Het onderkomen de Lockhorst in Sliedrecht.
- De hoofdlocatie van Drechtwerk op de locatie Kamerlingh Onnesweg 1

De locaties zijn in goede conditie; worden regelmatig geïnspecteerd door externe organisatie (brand- en bedrijfsschadeverzekeraar) en/of door Drechtwerk ingehuurd installatiebedrijven.

De financiële consequenties vanuit deze paragraaf zijn in de begroting verwerkt.

1.4 Financiering

In het Treasurystatuut is rekening gehouden met de relevante bepalingen van de wettelijke kaders (de Wet Fido, de Gemeentewet, de Wet Gemeenschappelijke Regelingen en de Algemene Wet Bestuursrecht). In de Treasuryparagraaf worden de toekomstige renterisico's middels de kasgeldlimiet en de renterisiconormering in kaart gebracht. Binnen de kaders van het statuut wordt het te voeren beleid voor 2016 aangegeven.

1.4.1 Kasgeldnormering

De kasgeldlimiet heeft betrekking op leningen met een looptijd tot maximaal 1 jaar en de renterisiconorm op leningen met een looptijd vanaf 1 jaar. Het doel van deze normen uit hoofde van de wet Fido is te voorkomen dat bij herfinanciering van de leningen bij hogere rente grote schokken optreden in de hoogte van de rente die Drechtwerk moet betalen. De normen beperken de budgettaire risico's.

Het niveau van de korte leningen, de kasgeldlimiet, is gelimiteerd tot 8,2% van het begrotingstotaal. De renterisiconorm houdt in dat maximaal 20% van de lange leningen per jaar afgelost kan worden. De norm beoogt een evenwichtige opbouw van de leningen in de tijd.

Begrotingstotaal per 1 januari 2016:
(Volgt in definitieve versie AB!)

1.4.3 Renterisiconormering

(Volgt in definitieve versie AB!)

1.5 Bedrijfsvoering

In het licht van de financiële druk en de onzekerheden over de toekomst van Drechtwerk is zeer behoudend omgegaan met organisatiekosten en formatie. Ook in de in 2015 daadwerkelijke ingezette transitie is die lijn doorgezet. Investerings- en uitgaven worden daar waar mogelijk niet gemaakt of uitgesteld als de mogelijkheid bestaat dat dat binnenkort tot kapitaalvernietiging zou kunnen leiden. Zaken waarvan zeker is dat dat niet het geval is, of die juist sowieso nodig zijn voor de transitie, worden wel, maar met gezonde zuinigheid vanuit het werken met publiek geld, opgepakt.

Hetzelfde geldt voor interne procedures en formele vastleggingen en documenten. Alhoewel dergelijke zaken op zichzelf goed geregeld waren, zijn die de afgelopen jaren beperkt geactualiseerd. Daar waar dat nodig is voor bijvoorbeeld kwaliteit van de geleverde producten of de benodigde certificeringen is en wordt dat vanzelfsprekend wel opgepakt. Op een aantal punten werd deze situatie gezien de inmiddels jaren voortdurende onzekerheden qua toekomstperspectief te dun. Mede op grond van adviezen van de accountant is in 2014 op de benodigde punten ingezet om het been bij te trekken. Alhoewel deze acties nog in 2015 voortgang zullen moeten vinden is bijvoorbeeld vanuit de interim letter van de accountant over 2014 al een positieve ontwikkeling te constateren. <<< **Updaten na bevindingen accountant na jaarrekeningcontrole 2014. Verwacht medio juni**>>> Afgezien van het waarborgen van de "financiële en procedurele hygiëne" zullen overigens ook nu afwegingen op al dan niet in te zetten capaciteit of investeringen gewogen worden in het licht van wat wel en niet zinvol is vanuit de inmiddels ingezette transitie van de verschillende bedrijven.

Alhoewel zoals gezegd de te maken keuzen altijd worden gemaakt vanuit het licht van wat zinvol is in het kader van de lopende transitie, en gegeven de inmiddels nog niet afgeronde maar wel lopende acties, kan gesteld worden dat de interne beheersing in zowel praktische als formele zin op een normaal en acceptabel niveau beweegt.

1.6 verbonden partijen

1.6.2 Gemeenten

De 6 gemeenten die deelnemen in de Gemeenschappelijke regeling Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden zijn aan te merken als verbonden partijen. Iedere gemeente is met een lid in het Algemeen Bestuur vertegenwoordigd.

Gemeentelijke bijdrage per deelnemende gemeente

De gemeentelijke bijdragen zijn gebaseerd op de Gemeenschappelijke Regeling en bestaan uit een bedrag per SW-medewerker.

Gemeente	Aantal Personen per Gemeente per 1-1-2015	Begrote Bijdrage 2016 (x € 1000)
Alblasserdam	70	150
Dordrecht	914	1960
Hendrik Ido Ambacht	51	109
Papendrecht	101	216
Sliedrecht	126	270
Zwijndrecht	184	394
Financiering door deelnemende gemeenten	1.446	3.099

WerXaam B.V.

Sinds 2006 is WerXaam als personeels BV van Drechtwerk het antwoord op de benodigde marktconformiteit van arbeidsvoorwaarden en flexibiliteit van arbeid van niet-SW-personeel.

Drechtwerk bekleedt in overheidsland een bijzondere positie. Enerzijds is Drechtwerk een publieke rechtspersoon in de vorm van een gemeenschappelijke regeling, die de Wet Sociale Werkvoorziening uitvoert in opdracht van gemeenten. Anderzijds opereert Drechtwerk- als aanbieder van diensten en producten- te midden van diverse private markten en ondernemingen. Op deze markten wordt flexibiliteit gevraagd, ook op het gebied van aanstelling en ontslag. Deze flexibiliteit kan echter niet altijd gegeven worden ten aanzien van het ambtelijk personeel

Om te voorkomen dat een derde rechtspositie in de Drechtwerkorganisatie tot teveel arbeidsvoorwaardelijke verschillen leidt, wordt in de arbeidsvoorwaardenregeling van de personeels-bv zoveel mogelijk aangesloten bij de bestaande ambtelijke rechtspositie.

Payroller voor bijstandsgerechtigden

Op verzoek van de Sociale Dienst Drechtsteden vervult WerXaam sinds medio 2014, op rekening en risico van de SDD, de rol van payroller voor de gedetacheerde mensen uit de bijstand en inmiddels de participatiewet. Ultimo 2014 betrof dit zo'n 25 mensen. Per verslagdatum al zo'n 100.

DrechtwerkFacilitair BV

Op 4 januari 2011 zijn de statuten van de BV (Stimulans BV), in casu de activiteiten gewijzigd. De gewijzigde activiteiten, die DrechtwerkFacilitair verricht, zijn:

- Het aanbieden van professionele schoonmaak-, wasserij-, schilder- en onderhoudsdiensten.
- Het aanbieden van arbeidsontwikkeling en passend werk aan medewerkers in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening.
- Het aanbieden van re-integratie- en andere vergelijkbare trajecten als erkend leer-, werk- en ontwikkelbedrijf.

DrechtwerkFacilitair BV is statutair gevestigd aan de Pascalstraat 70 te Dordrecht. Drechtwerk is 100% aandeelhouder van DrechtwerkFacilitair BV. Het Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden staat garant voor de verliezen van DrechtwerkFacilitair BV.

Het streven is per 2016 een Social Joint Venture te hebben gevormd in gezamenlijk eigendom met een private partner met behoud van werkgelegenheid via detachering vanuit Drechtwerk van de betrokken medewerkers.

Assembly Partner BV

Op 24 oktober 2012 zijn de statuten van de BV opgesteld. De activiteiten, die Assembly Partner BV verricht, zijn:

- Het verlenen van diensten aan en het uitoefenen van opdrachten van bedrijven werkzaam op het gebied van apparaten en onderdelen daarvan op het gebied van de elektro- en installatietechniek.
- Het aanbieden van arbeidsontwikkeling en passend werk aan medewerkers in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening.
- Het aanbieden van re-integratie- en andere vergelijkbare trajecten als erkend leer-, werk- en ontwikkelbedrijf.

Assembly Partner BV is statutair gevestigd aan de Kamerlingh Onnesweg 1 te Dordrecht. Drechtwerk is 100% aandeelhouder van Assembly Partner BV. Het Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden staat garant voor de verliezen van Assembly Partner BV.

Het streven is per 2016 het eigendom over te dragen aan een marktpartij met behoud van werkgelegenheid via detachering vanuit Drechtwerk van de betrokken medewerkers.

DWGroen BV

Op 24 oktober 2012 zijn de statuten van de BV opgesteld. De activiteiten, die DWGroen BV verricht, zijn:

- Het uitoefenen van een hoveniersbedrijf.
- Het aanbieden van arbeidsontwikkeling en passend werk aan medewerkers in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening.
- Het aanbieden van re-integratie- en andere vergelijkbare trajecten als erkend leer-, werk- en ontwikkelbedrijf.

DWGroen BV is statutair gevestigd aan de Kamerlingh Onnesweg 1 te Dordrecht.

Drechtwerk is 100% aandeelhouder van DWGroen BV.

Het Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden staat garant voor de verliezen van DWGroen BV.

Het streven is per 2016 een Social Joint Venture te hebben gevormd in gezamenlijk eigendom met een private partner met behoud van werkgelegenheid via detachering vanuit Drechtwerk van de betrokken medewerkers.

Drechtwerk Diversiteit BV

Op 10 december 2012 zijn de statuten van de BV opgesteld. De activiteiten, die Drechtwerk Diversiteit BV verricht, zijn:

- Het aanbieden van professionele horeca-diensten.
- Het aanbieden van arbeidsontwikkeling en passend werk aan medewerkers in het kader van de Wet Sociale Werkvoorziening.
- Het aanbieden van re-integratie- en andere vergelijkbare trajecten als erkend leer-, werk- en ontwikkelbedrijf.

Drechtwerk Diversiteit BV is statutair gevestigd aan de Leerparkpromenade 100 te Dordrecht.

Drechtwerk is 100% aandeelhouder van Drechtwerk Diversiteit BV.

Het Openbaar Lichaam Sociale Werkvoorziening Drechtsteden staat garant voor de verliezen van Drechtwerk Diversiteit BV.

Eind 2016 zal de Diversiteit BV in de huidige hoedanigheid zijn opgeheven waarbij de werkgelegenheid voor betrokken (SW)medewerkers geborgd wordt.

<<Staatje met overzicht aantallen mensen per bv + resultaat per BV volgt in AB-versie>>

1. Toelichting op resultatenrekening 2016 en meerjarenraming 2017 - 2019

1.1 Aantal SW-medewerkers in Fte's

Uitgangspunt van de begroting 2016 en meerjarenraming is dat er vanaf 1 januari 2015 geen nieuwe instroom zal zijn van SW-personeel. Het aantal (SE) SW-medewerkers (excl. Begeleid Werken) is vanaf 2016 t/m 2019 als volgt geprognostiseerd:

	Aanvang Jaar	einde Jaar	gemiddeld
2016	1.257	1.150	1.204
2017	1.150	1.050	1.104
2018	1.050	950	1.004
2019	950	850	904

Omdat er alleen nog uitstroom is en geen "goedkope" instroom, en de lager ingeschaalde tijdelijke contracten van afgelopen jaren inmiddels zijn uitgestroomd zal het gemiddeld loon van de SW nagenoeg ongewijzigd blijven, in tegenstelling tot eerdere berekeningen waarbij de instroom tegen het minimum loon een positief effect had op het gemiddelde SW-loon.

De daling van het aantal SW-medewerkers zal voor 60% bij DrechtstedenActief (beschut binnen) en voor de overige 40% uitstromen bij de werkbedrijven. De uitstroom vanuit de werkbedrijven zal afhankelijk van het kostenniveau van nieuw personeel (zo mogelijk vanuit de participatiewet en met loonkostensubsidie maar deels ook regulier) invloed hebben op de resultaten van deze bedrijven. Voor GR Drechtwerk heeft dit wel invloed op het resultaat, omdat de aan de BV's doorbelaste uren x tarief hoger ligt dan het subsidieresultaat per SE. De gemiddelde doorbelasting die wegvalt per fte is € 9.800,00, tegenover een gemiddeld subsidietekort van ca. € 3.000 in 2016. De uitstroom vanuit "beschut binnen" heeft wel een direct effect op het resultaat en levert daarnaast voor zover niet aangevuld met andere doelgroepen en activiteiten een dekkingstekort op voor de algemene kosten en is zo van invloed op het resultaat van Drechtwerk.

1.2 Omzet, kosten op order, TW:

Bij het opstellen van de begroting en meerjarenraming is geen rekening gehouden met de effecten in de omzet door een daling van het aantal fte WSW-personeel. Dit vanwege nog veel onduidelijkheid m.b.t. de te verwachten personeelsdaling. De opgenomen daling zou nog worden gecompenseerd met een nieuwe instroom vanuit de Participatie-populatie.

1.4 Overige opbrengsten

De overige opbrengsten zijn als volgt samengesteld:

	2016	2017	2018	2019	
Bijdrage groot bedrijfsvervoer	46	46	46	46	Subsidie Provincie
Bijdrage individueel vervoer	150	137	124	113	Afname gem. 9%
Huuropbrengsten gebouwen	105	105	105	105	Verhuur Kascomplex
Bijdrage SDD	2.071	2.071	2.071	2.071	Bijdrage SDD
Overige bijzondere inkomsten	60	60	60	60	
	2.432	2.419	2.406	2.395	

1.5 Doorbelaste kosten

De doorbelaste huisvestingskosten aan Assembly Partner BV en DWGroen BV zijn in 2016 verlaagd als gevolg van de huisvestingstransactie. De overige doorbelaste kosten zijn ongewijzigd doorgezet in de meerjarenraming. Hierbij is uitgegaan van een gelijkblijvende afname van diensten door de BV's.

1.6 Salarissen niet-subsidiabel

Rekening is gehouden met 1% cao-verhoging en 1,50% verhoging voor werkgeverspremies sociale lasten en pensioen. Vanaf 2017 is een verhoging van 1% geraamd.

Bij de begeleiding van SW- en overige personeel is uitgegaan van een workload van 50 fte per afdelingshoofd.

1.7 Overige personeelskosten

Bij de berekening van de daling in 2016 en verder is rekening gehouden met de afname van personeel van circa 7%. Er is geen rekening gehouden met een indexering van deze kosten.

1.8 Algemene kosten

Tenzij expliciet aangegeven zijn de algemene kosten gelijk gebleven ten opzichte van de gewijzigde begroting 2015. Daar waar algemene kosten gerelateerd aan de krimp van het personeel kunnen afnemen is dat meegenomen.

In de voorliggende (basis) begroting 2016 is op het onderdeel huisvesting, welk deel uitmaakt van de algemene kosten, een aparte hoofdstuk aangebracht als gevolg van de huisvestingstransactie juni 2015, zie hiervoor 1.8.1. huisvesting.

1.8.1 Huisvesting

De hoge huisvestingslasten waren en zijn een belangrijk onderdeel van het tekort op de exploitatie van Drechtwerk dat jaarlijks ten laste van de gemeentelijke eigenaren komt.

Al in eerdere jaren zijn scenario's gezien van mogelijke afkoop of het afzonderlijk ten laste van gemeenten brengen van de niet-marktconforme kosten. Gezien de royale positie van de verhuurder was dat tot op heden niet voordelig gebleken. In het licht van de transitie van Drechtwerk vanuit de gevolgen van de participatiewet (conform de stukken in de Drechttraad van december 2015) waaronder met name de terugloop van de WSW en de gezochte samenwerking met en verkoop aan marktpartijen van de verschillende bedrijfsonderdelen nam het belang van zowel marktconforme kosten als van flexibiliteit in huisvesting toe.

Recent heeft zich de situatie voorgedaan dat met het combineren van de ruimtebehoefte (en mogelijke inzet van de doelgroep) van een aanpalend bedrijf, behoud en uitbreiding van werkgelegenheid (waaronder voor de doelgroep) in Dordrecht c.q. de regio, upgrading van het bedrijventerrein voor de gemeente Dordrecht en flexibeler huisvesting van Drechtwerk er een gecombineerde transactie mogelijk bleek die leidt tot lagere kosten van Drechtwerk en hiermee voor de deelnemende gemeenten.

Het Algemeen Bestuur heeft in afstemming met de gemeente Dordrecht op 29 april 2015 het besluit genomen tot de aankoop van de panden van de verhuurder. Het college van Dordrecht heeft op 11 mei 2015 ingestemd met de door het Algemeen Bestuur gevraagde punten om deze transactie mogelijk te maken. De effecten voor 2016 zijn in deze begroting verwerkt.

Deze effecten zijn (ondanks hogere historische onderhoudskosten van de voormalige eigenaar) nu conform de businesscase bij de besluitvorming verwerkt en zullen nadat er helderheid is over vervangende huisvesting geactualiseerd worden.

Op het onderdeel van de huisvesting heeft dit in deze begroting een positief effect van bijna € 400.000 en binnen vier jaar oplopen tot boven de € 500.000. Uiteindelijk zal dit tot op lopen tot bijna € 2 miljoen in het jaar 2039.

In onderstaande tabel zijn de meerjarige (positieve) effecten op de gemeentelijke bijdrage op het onderdeel huisvesting door het verkrijgen in eigendom van de panden van Drechtwerk ten opzichte van het blijven huren.

Onderstaande gemeentelijke bijdrage geeft een illustratief effect op basis van SW verdeling 2015.

Effect gemeentelijke bijdrage 2016 - 2019					(aantal SW 2015)
	2016	2017	2018	2019	
Alblasserd	€ 18.748	€ 19.986	€ 21.548	€ 23.140	70
Dordrecht	€ 244.792	€ 260.960	€ 281.358	€ 302.144	914
H.I. Ambar	€ 13.659	€ 14.561	€ 15.699	€ 16.859	51
Papendrec	€ 27.050	€ 28.837	€ 31.091	€ 33.388	101
Sliedrecht	€ 33.746	€ 35.975	€ 38.787	€ 41.652	126
Zwijndrech	€ 49.280	€ 52.535	€ 56.641	€ 60.825	184
	€ 387.275	€ 412.854	€ 445.125	€ 478.009	1446

(bron/grondslag; Businesscasus Huisvesting AB 29 april 2015)

T.o.v. bestaande begroting zijn met de huisvestingstransactie de volgende posten verwerkt;

- Vervallen van de huidige huurlast -€ 2.480.959
- Onderhoudslasten (eigenarenonderhoud) 149.066
- Opstal verzekering € 40.000
- OZB lasten € 40.000
- Reinigingsrechten € 50.000
- Canon € 41.100
- Vervallen huur opbrengst Aldipro € 155.308
- Huur alternatieve huisvesting Bv's € 375.000
- rente lening € 399.000
- afschrijving koopsom annuitair € 824.209
- afschrijving investering verplaatsing € 20.000

Op het onderdeel van het eigenarenonderhoud had de vorige eigenaar € 400.000. Wij hanteren voorsnog taakstellend de Businesscasus in afwachting van helderheid van de nieuw te vinden locaties en actualisatie van de ramingen daarna.

De bestaande posten in de begroting ten aanzien van het gebruikersonderhoud maar ook zaken als energie zijn in afwachting daarvan ongewijzigd opgenomen.

1.9 Subsidieresultaat

Gezien de situatie rond de cao voor de WSW is in voorliggende begroting geen rekening gehouden met loonstijgingen als gevolg van cao-aanpassingen. Het gemiddeld loon per fte SW bedraagt daarmee in 2016 gemiddeld over onze medewerkers € 31.600.

Sinds 2015 loopt de subsidiebijdrage via het gemeentelijke participatiebudget. De subsidie is macro gefixeerd op de in 2014 bepaalde (aflopende) budgetten. De hoogte van de bedragen per SE en de verdeling over de gemeenten is daarbij afhankelijk van het landelijk aantal WSW-ers (hoe minder WSW-ers, hoe hoger het bedrag per SE en vice versa) en het aantal WSW-ers per gemeente ten opzichte van het landelijk totaal. In het 2^e kwartaal 2015 zijn de budgetten geactualiseerd. Dit levert, in combinatie met de instroom ultimo 2015 van de BAR-gemeenten, in 2015 een voordeel op van zo'n € 0,9 miljoen. In 2016 is dat daarmee een vergelijkbaar bedrag. Daarmee neemt het zogenaamde subsidietekort per SE voor Drechtwerk af van € 3.900 naar € 3.000.

1.10 Deelnemingen

In de begroting 2016 en de meerjarenraming is het resultaat van de deelnemingen (dat wil zeggen de dochter BV's) in negatieve zin aangepast door het per 2016 beëindigen van een belangrijk deel van de orders voor een grote klant bij AssemblyPartner. Overigens als gevolg van de ontwikkeling en beleidskeuzen van die klant en niet gerelateerd aan onze dienstverlening. Dit heeft een enorme impact van ongeveer € 1 miljoen wegvallende omzet. Inmiddels wordt al enige tijd actie genomen om de vervallen omzet met nieuwe orders van nieuwe klanten te compenseren. Dit is op dit moment al voor een behoorlijk deel omgezet in (verwachte) orders en er ligt nog een realistische verwachting in de rest van 2015, zo mogelijk met de beoogde koper, de omzet verder aan te vullen. Vanuit dit perspectief is het resultaat van deze deelneming slechts met € 120.000 verlaagd. Voor de overige BV's zijn de omzetten ongewijzigd ten opzichte van 2015. Wel verbeteren de resultaten als gevolg van lagere huisvestingslasten.

1.11 Buitengewone baten & lasten

1.12 Incidentele lasten

(Volgt in definitieve versie AB!)

2.1 Programmabegroting over begrotingsjaar 2016

Programmarekening 2016

Programma (bedragen x € 1.000)	Concept Jaarrekening 2014			Gewijzigde Begroting 2015			Begroting 2016		
	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo	Lasten	Baten	Saldo
Gerealiseerde baten en lasten per programma:									
- Drechtwerk	60.080	55.604	4.476	52.560	47.627	4.933	48.228	45.109	3.119
Algemene dekkingsmiddelen per programma:									
- Drechtwerk		4.728	-4.728		4.728	-4.728		3.099	-3.099
Resultaat voor bestemming	60.080	60.332	-252	52.560	52.355	205	48.228	48.208	20
Onttrekking aan bestemmingsreserve:									
- Drechtwerk		732	-732		205	-205		20	-20
Resultaat na bestemming	60.080	61.064	-984	52.560	52.560	0	48.228	48.228	0

2.2 Toelichting op de geconsolideerde programmabegroting Drechtwerk

	Realiteit 2014	Gewijzigde Begroting 2015	Begroting 2016
<u>Opbrengsten</u>			
Netto-omzet	12.684	8.389	8.429
Kosten van grond- en hulpstoffenverbruik en uitbesteed werk	785	16	16
Toegevoegde waarde	11.899	8.373	8.413
Bijdrage groot bedrijfsvervoer	45	46	46
Bijdrage individueel vervoer	158	150	150
C	266	260	105
Doorbelaste energiekosten	63	65	
Bijdrage SDD	-	2.071	2.071
Overige bijzondere inkomsten	147	60	60
Totaal overige opbrengsten	679	2.652	2.432
Doorbelasting managementfee aan BV's	1.053	1.076	885
Totaal opbrengsten	13.631	12.101	11.730
Kosten niet-gesubsidieerde medewerkers			
Salarissen ambtelijk medewerkers	2.967	2.267	2.299
Salarissen gecontracteerde medewerkers	3.534	2.924	2.851
Medewerkers niet in loondienst	214	365	365
Totaal kosten niet-gesubsidieerde medewerkers	6.715	5.556	5.516
Af: Salariskosten boventallig personeel	-459	-164	-164
Totaal	6.256	5.392	5.352

De kosten voor salarissen boventallig personeel worden bij de buitengewone baten en lasten als incidentele lasten gepresenteerd.

	Realiteit 2014	Gewijzigde Begroting 2015	Begroting 2016
Overige personele kosten			
Vervoerskosten	665	636	579
Studiekosten	56	75	68
Werkkleding	24	12	11
Kerstpakketten	67	70	64
Overige kosten	81	67	61
Totaal overige personele kosten	893	860	783

Algemene kosten

Afschrijvingen materiële vaste activa	544	485	1.219
Afschrijvingen materiële vaste activa gefinancierd uit bestemmingsreserve	<u>306</u>	<u>205</u>	<u>20</u>
Afschrijvingen vaste activa	850	690	1.239
Rente langlopende leningen	123	124	485
Rente liquide middelen	16	18	18
Ontvangen rente deelnemingen	<u>-120</u>	<u>-120</u>	<u>-120</u>
Rentekosten	19	22	383
Terreinen	37	38	38
Gebouwen	435	334	483
Installaties	103	147	147
Machines (productie)	49	37	40
Computerapparatuur	259	236	250
Inventarissen	26	18	25
Aanschaffingen < € 1.000	32	8	10
Vervoermiddelen	1	1	1
Schoonmaakkosten	<u>76</u>	<u>80</u>	<u>80</u>
Onderhoudskosten	1.018	899	1.075
De onderhoudskosten van gebouwen, installaties en machines betreft correctief onderhoud, dat wil zeggen gebaseerd op incidentele reparaties, die van jaar tot jaar kunnen fluctueren.			
Elektriciteit	234	259	229
Gas	206	239	204
Water	17	13	15
Brandstofkosten vervoermiddelen	<u>35</u>	<u>31</u>	<u>30</u>
Energiekosten	492	542	477
Erfpacht	-	-	41
Gebouwen (voormalige huur)	2.411	2.435	-
Bedrijfsmiddelen	<u>13</u>	<u>14</u>	<u>14</u>
Huur	2.424	2.449	55
Onroerende zaakbelasting	31	32	72
Milieubelastingen, reinigingsrechten	65	53	103
Brand- en bedrijfsschadeverzekering	45	46	86
W.A.-verzekering bedrijf	19	24	24
Overige verzekeringen	<u>46</u>	<u>20</u>	<u>20</u>
Belastingen & verzekeringen	206	175	304

	Realiteit 2014	Gewijzigde Begroting 2015	Begroting 2016
Telecommunicatie	28	28	28
Kantoorbenodigdheden	10	17	15
Porti	41	38	40
Kosten fotokopieën	58	60	60
Abonnementen, contributies en vakliteratuur	58	64	60
Accountantskosten	114	80	80
Diverse overige kosten	52	54	52
Kantoorkosten	361	341	335
Reklamekosten	1	1	1
Verkoopkosten	1	1	1
Reis- en verblijfkosten	13	9	9
Leasekosten	180	143	124
Afschrijving incurante voorraden	12	8	8
Oninbare vorderingen	-29	-	-
Schadevergoedingen	9	-	-
Voorraadverschillen	22	1	-
Resultaat verkoop materiële vaste activa	0	-	-
Onderhoud en dienstverlening (arbo - lct)	449	471	471
Kosten koffievoorziening	73	73	73
Diverse overige lasten	67	64	64
Overige kosten	796	769	749
Totaal algemene kosten	6.166	5.888	4.620
Operationeel resultaat	1.769	-39	974
Subsidieresultaat			
Salarissen Wsw-medewerkers	42.374	39.228	36.370
Rijksbijdrage Wsw-medewerkers	37.032	35.302	33.363
Subsidieresultaat	-5.342	-3.926	-3.007

Gemiddelde bezetting in SE (= Subsidie Eenheden)	1.534,7	1.298,0	1.204,0
Subsidiebedrag per SE	26.004	27.197	27.710

Resultaat voor buitengewone resultaat **-3.573** **-3.965** **-2.034**

Incidentele baten	-1.280	-210	
Incidentele lasten	<u>2.183</u>	<u>1.178</u>	<u>1.085</u>

Incidentele baten en lasten **903** **968** **1.085**

	<u>Realiteit 2014</u>	<u>Gewijzigde Begroting 2015</u>	<u>Begroting 2016</u>
--	---------------------------	--	---------------------------

Incidentele lasten

Salariskosten boventallig personeel	458	164	164
Friciekosten 2014:			
- Vertrekregelingen 2014	87	-	-
- Transitiekosten 2014	7	20	-

Totaal **552** **184** **164**

Overige Incidentele lasten

Voorziening verliezen BV's	887	954	881
Voorziening WW-verplichting	577	-	-
Voorziening ILB ambtenaren	-	-	-
WerXaam BV - Vakantietoeslag en pensioenpremie -	-	-	-
Diverse incidentele lasten	<u>167</u>	<u>40</u>	<u>40</u>

Totaal **1.631** **994** **921**

Resultaat voor dekkingsmiddelen **-4.476** **-4.933** **-3.119**

Bijdrage Gemeenten

De bijdrage gemeenten laten zich als volgt in beeld brengen

-In rekening gebrachte bijdrage 2014 o.b.v. oorspronkelijke begroting	4.728	4.728	3.099
-In rekening gebrachte bijdrage 2013 o.b.v. gewijzigde begroting 2013	-	-	-
Bijdrage deelnemende gemeenten verliessaldo 2014	<u>4.728</u>	<u>4.728</u>	<u>3.099</u>

Resultaat voor onttrekking reserves **252** **-205** **-20**

Onttrekking reserves

Onttrekking van afschrijving activa uit bestemmingsreserve	306	205	20
Onttrekking van vertrekregeling uit bestemmingsreserve	<u>426</u>	<u>-</u>	<u>-</u>
Totaal onttrekking reserves	732	205	20

Voordelig saldo **984** **-0** **-0**

2.4 Meerjarenraming 2017 – 2019

(Volgt in definitieve versie AB!)

3.1 Bijlage Balans 2016

(Volgt in definitieve versie AB!)